

Beslutsunderlag E

Styrelsen 2020-01-28

Diarienummer: 0003/20

Handläggare

Peter Berggren

Telefon: 031-368 54 56

E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

Återrapportering av uppdrag i handlingsplan 2018 från ägardialog med Göteborg & Co AB avseende utvärdering av Kulturkalaset

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

Göteborg & Co AB:s rapport avseende utvärderingen av Kulturkalaset, som lämnas i enlighet med handlingsplan från ägardialog 2018, godkänns.

Sammanfattning

Ägardialogerna är det enskilt viktigaste instrumentet för aktiv ägarstyrning och utgör ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen mellan Stadshus och direktrapporterande dotterbolag. Dialogerna genomförs enligt en utarbetad metod och struktur med ett innehåll som anpassas till det specifika dotterbolagets utmaningar. Respektive ägardialog avslutas med en summering av vad som framkommit och sammanställning över de aktiviteter som behöver genomföras för att öka den affärsmässiga samhällsnyttan med ägandet.

Resultatet av ägardialogen ställs samman i en handlingsplan som beskriver aktiviteter, ansvar och tidplan. Föreliggande ärende innehåller Göteborg & Co AB:s [nedan Göteborg Co] återrapportering av uppdrag i 2018 års handlingsplan.

Som ett resultat av 2018 års ägardialog mellan Göteborgs Stadshus AB [nedan Stadshus] och Göteborg Co, fick Göteborg Co i uppdrag att utvärdera Kulturkalaset i enlighet med:

”Under 2018 har Göteborg Co utarbetat en inriktning och arbetsmodell för Kulturkalaset, vilket presenterade som del av ägardialogen med Stadshus AB 1 oktober 2018.

Göteborg Co får i uppdrag att genomföra en fördjupad utvärdering av Kulturkalaset 2019, enligt den nya inriktningen, och återrapportera utfall och eventuella förändringar mot 2020.”

I korthet ger rapporten en god överblick av det resultat Kulturkalaset, under namnet ”Gothenburg Culture Festival”, levererade 2019, vilka lärdomar som drogs samt de förändringar som genomförs inför Kulturkalaset 2020.

Bedömning ur ekonomisk dimension

På grund av vikande engagemang från externa finansiärer uppstod ett underskott på ca 4,5 mkr inför genomförandet av Gothenburg Culture Festival 2019, jämfört med plan.

Underskottet täcktes inom Göteborg Co:s egen budgetram.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs Stadshus AB har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stadshus AB har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilaga

Protokollsutdrag Göteborg & Co AB, 2019-12-19 § 6

Ärendet

Återrapportering av aktivitet, från ägardialog och handlingsplan 2018, för Göteborg Co att utvärdera Göteborgs Kulturkalas ”Gothenburg Culture Festival” 2019.

Beskrivning av ärendet

Utvärderingen av Kulturkalaset är en återrapportering från ägardialog och handlingsplan 2018, mellan Stadshuset och Göteborg Co.

Sedan 1991 har Göteborg Co, under ett par dagar i augusti månad, anordnat ett evenemang i staden. Evenemanget har under åren gått under namnen Göteborgskalaset, Göteborgs Kulturkalas och Gothenburg Culture Festival (hädanefter kallat kalaset).

Syftet med kalaset, såsom det formulerades av styrgruppen för Göteborgs Kulturkalas 2012, var att bidra till ett mänskligare och roligare samhälle samt att bidra till att Göteborg, och Västra Götaland, blir än mer attraktivt att leva och verka i, samt att besöka.

Under 2017 beslutade styrelsen för Göteborg Co att påbörja en förändringsprocess för kalaset och i september 2018 beslutades om ett förändrat koncept för kalaset. Namnet fastställdes till Gothenburg Culture Festival, vilket tidigare använts för all kommunikation på engelska, och konceptet fokuserade på en större flexibilitet avseende både innehåll, tid och geografisk plats än de senaste årens Kulturkalas.

För 2019 beslutades även att byta festivalvecka, vilket innebar stora utmaningar för externa finansörer och partners, i syfte att skapa synergier mellan kalaset och evenemanget European Choir Games, som genomfördes samtidigt.

Kort sammanfattning av utfallet 2019:

- 90% av de externa finansörerna och sponsorerna valde att inte medverka samt 80% av programarrangörerna från kulturlivet i Göteborg och i västra Götaland hade inte möjlighet att medverka
 - o Resultatet blev en halvering av antalet programpunkter i förhållande till 2018
 - o Kulturkalasets arbete med skolklasser i Göteborgs olika stadsdelar samt medverkan på olika stadsdelsfestivaler upphörde
- Budgeten minskade från ca 25 mkr till 19,7 mkr. Vidare uppstod ett underskott på ca 4,5 mkr, vilket täcktes inom Göteborg Co:s egen budgetram
- Sammanlagt en minskning från 1,7 miljoner besök 2018 till 750 000 besök 2019

Inför 2020 återgår kalaset till vecka 33 samt återtar namnet Kulturkalaset, Gothenburg Culture Festival kommer fortsatt endast användas i internationella sammanhang.

Under mars 2020 planerar styrelsen i Göteborg Co att påbörja diskussionen kring utformningen av kalaset från 2021 och framåt.

Stadshus bedömning

Stadshus gör bedömningen att utvärderingen, av Kulturkalaset 2019, väl uppfyller uppdraget från ägardialog och handlingsplan 2018. En fortsatt diskussion kring Kulturkalaset och dess utfall 2020, kommer även att ske under ägardialogen 2020.

Eva Hessman

VD, Göteborgs Stadshus AB

GÖTEBORG & CO AB

PROTOKOLLSUTDRAG (11/2019)

Vid styrelsemöte i Göteborg & Co AB
2019-12-19

6 § Fördjupad utvärdering av Göteborgs Kulturkalas 2019 (bilaga 3-4)

Stadshus AB har givit Göteborg & Co AB i uppdrag att genomföra en fördjupad utvärdering av Kulturkalaset 2019 enligt ny inriktning och att återrapportera utfall och eventuella förändringar mot 2020. Förelåg utvärdering och förslag till beslut enligt bilagor till kallelsen.

VD återkommer i fråga om kompensation för brister i den undersökning som genomförts av extern part och inför beslut om framtida kalas i styrelsen i mars nästa år kommer djupintervjuer ha genomförts med personer som inte deltagit i kalaset.

Styrelsen beslutade;

1. Godkänna utvärdering av Göteborgs Kulturkalas 2019
2. Översända utvärderingen till Göteborgs Stadshus AB

Dag som ovan

Jan Persson

Justeras:

Jonas Ransgård

Alice Vernersson

Diarienummer: 0493/19

Handläggare: Peter Grönberg
Tel: 031-3684024
E-post: peter.gronberg@goteborg.com

Fördjupad utvärdering av Göteborgs Kulturkalas 2019

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborg & Co AB

Styrelsen föreslås besluta

- 1) Godkänna utvärdering av Göteborgs Kulturkalas 2019,
- 2) Översända utvärderingen till Göteborgs Stadshus AB.

Sammanfattning

Stadshus AB genomför årligen en ägardialog tillsammans med Göteborg & Co. Ägardialogen utgör det viktigaste instrumentet för god ägarstyrning och är ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen mellan ägare och moderbolag.

Ägardialogen avslutas med en summering av vad som framkommit under mötet och en sammanställning av de aktiviteter som bör genomföras för att öka den affärsmässiga samhällsnyttan med ägandet. Aktiviteterna sammanställs i en handlingsplan som beskriver aktiviteter, ansvar och tidplan. I handlingsplanen från 2018 års ägardialog beskrivs bl.a. följande aktivitet:

”Göteborg Co får i uppdrag att genomföra en fördjupad utvärdering av Kulturkalaset 2019, enligt den nya inriktningen, och återrapportera utfall och eventuella förändringar mot 2020.”

Göteborg & Co har i föreliggande ärende analyserat genomförandet och utvärderat resultatet av 2019 års kulturkalas som gått under namnet Gothenburg Culture Festival. I ärendet beskrivs även huvudsakliga förändringar och förflyttningar inför 2020 års genomförande.

Ekonomiska konsekvenser

På grund av vikande engagemang från externa finansiärer uppstod ett underskott på ca 4,5 mkr inför genomförandet av festivalen. Underskottet täcktes inom Göteborg & Co:s egen budgetram.

Olika Perspektiv

Barnperspektivet, Jämställdhetsperspektivet, Mångfaldsperspektivet, Miljöperspektivet och Omvärldsperspektivet

Föreliggande utvärdering bedöms inte ha direkt bäring på perspektiven, då den utgör en redovisning av genomfört evenemang och inte innebär förslag till förändringar i inriktning för kommande kalas. Ovanstående perspektiv kommer att hanteras inom ramen för framtida förslag till anpassningar och inriktningar för kalaset.

Bakgrund

Sedan 1991 har Göteborg & Co under ett par dagar i augusti månad anordnat ett evenemang i staden. Evenemanget har under åren gått under namnen Göteborgskalaset, Göteborgs Kulturkalas och Gothenburg Culture Festival (hädanefter kallat *kalaset*). Syftet med kalaset, såsom det formulerades av styrgruppen för Göteborgs Kulturkalas 2012, var att bidra till ett mänskligare och roligare samhälle. Genom evenemangets kraft uppmärksammas och stärks det rika kulturutbud som bidrar till att Göteborg och Västra Götaland blir än mer attraktivt att leva och verka i, samt att besöka. Kalaset är en tradition vars festplatser historiskt sett återkommer samma tid år efter år. På så sätt ges även möjlighet att skapa en långsiktigt fungerande infrastruktur utmed stråket där kalaset arrangeras vilket på sikt gynnar såväl kalaset som andra evenemang.

År 2017 beslutade styrelsen för Göteborg & Co att påbörja en förändringsprocess och därmed en ny riktning för kalaset. I september 2018 lade bolaget fram ett förslag om ett förändrat koncept för kalaset med inriktningen *Ett kalas för göteborgaren - med internationell attraktivitet*. Namnet fastställdes som Gothenburg Culture Festival och konceptet fokuserade på en större flexibilitet avseende både innehåll, tid och geografisk plats än de senaste årens genomförda Göteborgs Kulturkalas.

Ärendet

Stadshus AB genomför årligen en ägardialog tillsammans med Göteborg & Co. Ägardialogen utgör det viktigaste instrumentet för god ägarstyrning och är ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen mellan ägare och moderbolag.

Ägardialogen avslutas med en summering av vad som framkommit under mötet och en sammanställning av de aktiviteter som bör genomföras för att öka den affärsmässiga samhällsnyttan med ägandet. Aktiviteterna sammanställs i en handlingsplan som beskriver aktiviteter, ansvar och tidplan. I handlingsplanen från 2018 års ägardialog beskrivs följande aktivitet:

”Göteborg Co får i uppdrag att genomföra en fördjupad utvärdering av Kulturkalaset 2019, enligt den nya inriktningen, och återrapportera utfall och eventuella förändringar mot 2020.”

Enligt av Stadshus AB:s beslutad tidplan planerades en återrapportering av uppdraget att redovisas vid innevarande års ägardialog 2019-09-16 mellan Stadshus AB och Göteborg & Co. Med anledning av ordinarie rapport och utvärdering efter genomförande av kalaset som vanligtvis levereras mellan september och oktober, inkom Göteborg & Co 2018-12-06 till Stadshus AB med en begäran om att senarelägga återrapporteringen till december 2019. Begäran godkändes av Stadshus AB.

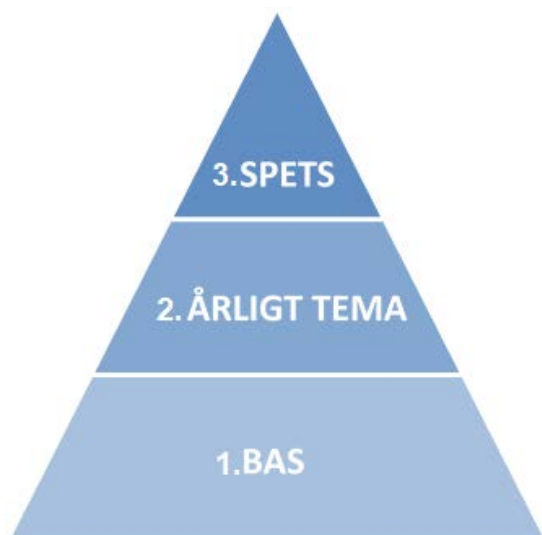
Gothenburg Culture Festival 2019

Kalaset historia sträcker sig drygt 25 år tillbaka i den. Föregångaren till Göteborgs Kulturkalas, Göteborgskalaset, anordnades för första gången i samband med att staden stod värd för VM i friidrott 1995. Innan dess genomfördes liknande evenemang, som förövning i staden, med start 1991. Drygt 15 år senare genomfördes Göteborgskalaset för sista gången i samband med EM-festen 2006. Under 2007 omarbetades konceptet till Göteborgs Kulturkalas, ett kortare evenemang med tydligare koppling till kulturella upplevelser inom musik, dans, film, opera, konst och teater. Under augusti 2018, ytterligare 10 år senare, genomfördes Göteborgs Kulturkalas för sista gången i sin nuvarande form, denna gång med Europride som spets.

Styrelsen för Göteborg & Co beslöt 2017 att påbörja en förändringsprocess och därmed ge en ny riktning för kalaset. Göteborg & Co ställdes då inför ett arbete med att designa om kalaset i syfte att stärka kopplingen till strategiska riktlinjer och stadens utveckling. Inför verksamhetsåret 2018 anlätades konsultbyrån Preera med uppdraget att samla in information i form av kunskap, idéer, förslag och tankar som skulle ligga till grund för framtagandet av "Framtidens kalas". Den 4 juni 2018 presenterades slutrapporten som ett underlag till förnyad inriktning.

Konsultrapporten tillsammans med Kulturkalaset's årliga rapporter var den huvudsakliga dokumentationen i arbetet med att ta fram en ny inriktning för kalaset. Målsättningen med uppdraget var att lansera ett utvecklat koncept 2019 med inriktningen *Ett kalas för göteborgaren - med internationell attraktivitet*. Konceptet skulle få en större flexibilitet än de senaste årens genomförda kalas avseende både innehåll, tid och geografisk plats. Arbetet gick under namnet "Framtidens kalas" och senare fastställdes namnet till Gothenburg Culture Festival.

I bolagets rekommendation för strategiska förflyttningar avseende framtidens kalas redovisades nedanstående modell:

1. Stärk basen genom tydligare koppling till Göteborg & Co:s uppdrag och målbild

- Betydelsen för destinationens och evenemangsstadens utveckling
- Hållbarhetsarbete inom alla dimensioner
- Upparbetade nätverk och samverkansplattformar
- Inkludering och integration
- Särskilt prioritera barnen
- Kompetens och erfarenhet sedan decennier

2. Bygg in flexibilitet och aktualitet i årligt tema

- Gällande innehåll, medverkande/medskapande, plats, tid etc.
- Skapar ökat utrymme för nytänk och innovation

3. Sätt särskilt ljus på "spetsen"

- Ett adderat värde som sticker ut - lockar besökare, skapar stolthet och "wow"
- Möjliggör intressenters medverkan och förutsättning för extern finansiering

Modellen är konstruerad på ett sätt basen skapar utrymme för Göteborg & Co att dra nytta av många års erfarenhet och förädla de värden som man vet att det finns en fortsatt efterfrågan på. På detta sätt kan flera av de redan framgångsrika koncept som tidigare har varit en självklar del av kalaset utvärderas, utvecklas och fortsättningsvis vara del av basen i framtidens kalas.

Det årliga temat skapar utrymme för fortsatt flexibilitet och innovation mellan åren samt ger varje kalas en tydlig profilering och ett koncept med möjlighet att skapa attraktion för en mängd olika människor, både i Sverige och i utlandet. Exempelvis var temat för 2019, i samband med European Choir Games (ECG), Röst & musik. Inom temat ryms möjlighet att låta rösten symbolisera ett flertal olika delar, beroende på vilken väg som bolaget väljer att gå.

Spetsen skapar i sin tur möjlighet för en uppseendeväckande attraktion som adderar det "lilla extra" till det årliga temat. Det finns ett antal värden som utmärker spetsen och skapar det genomslag som eftersträvas; den behöver leverera ett högt konstnärligt värde samtidigt som den lockar en stor publik som inte enbart består av återkommande besökare utan där många deltar i evenemanget för första gången. Spetsen behöver även bestå av internationellt stora artister eller akter. Därigenom skapas ett kalas för göteborgaren - med internationell attraktivitet.

Festivalnamnet

Namnet för kalaset fastställdes till Gothenburg Culture Festival. Namnet hade tidigare använts för festivalen i all kommunikation på engelska och i alla internationella sammanhang. Festivalnamnet skulle kommunicera strävan efter större internationalisering samt ett tydligare varumärke då enbart ett och samma namn skulle kommuniceras. Externt presenterades namnet som festivalens nya namn och förkortningen GCF. Reaktionerna var blandade, men eftersom besöksundersökningen inte har kunnat genomföras finns ingen säkerställd bild av festivalbesökarna syn på frågan. I media har bytet av namn ifrågasatts av två krönikörer och genom en del kritiska inlägg i sociala medier.

Arbetet med ny grafisk profil påbörjades i slutet av 2018 och presenterades på våren 2019 av den upphandlade reklambyrån Dear Friends, som hade till uppgift att ta fram en ett koncept med en flexibel grafisk profil som kan förändras utifrån teman och färger samt med möjlighet att använda festivalnamnet på såväl engelska som svenska. Uppdraget bedöms som väl investerat då festivalen fått en hållbar, flexibel och långsiktig lösning sett till den grafiska profilen. När styrelsen för Göteborg & Co i september 2019 beslutade att festivalens svenska namn fortsättningsvis skulle användas i svensk kommunikation var det således inga problem att göra anpassningen i den nya grafiska profilen. Det engelska namnet kommer att användas i kommunikation på engelska och riktad mot internationella besökare.

Flytt av vecka för genomförande

Beslut om byte av festivalvecka tog i syfte att skapa synergier mellan kalaset och evenemanget European Choir Games som genomfördes samtidigt. Insatsen innebar utmaningar för finansierare att medverka, vilket i förlängningen även fick konsekvenser för antalet programpunkter. Resultatet blev en halvering av antalet programpunkter i förhållande till 2018 och 750 000 besök mot förra årets 1,7 miljoner besök.

Övergripande utfall

- Budgeten minskade från ca 25 mkr till 19,7 mkr. Vidare uppstod ett underskott på ca 4,5 mkr, vilket täcktes inom Göteborg & Co:s egen budgetram.
- 90% av de externa finansierarna och sponsorerna valde att inte medverka, vilket fick ekonomiska konsekvenser. 80% av programarrangörerna från kulturlivet i Göteborg och i västra Götaland hade inte möjlighet att medverka.
- Kulturkalasets arbete med skolklasser i Göteborgs olika stadsdelar samt medverkan på olika stadsdelsfestivaler upphörde.
- Samarrangemanget med med European Choir Games bidrog till en övervägande del kvinnliga medverkande på scenerna under genomförandet. Fördelningen under 2019 var 57% kvinnor, 42% män samt 1% annan könstillhörighet jämfört med 2018 års 52% kvinnor, 46% män samt 2% annan könstillhörighet.

- Kapaciteten för publik begränsades till 20 000 - 25 000 genom att Götaplatsscenen flyttades till Kungstorget med en mindre etablering. En positiv effekt av detta var att en annorlunda etablering kunde testas på Kungstorget där ytan enbart användes för en scen och publik. Samtliga restaurangtält flyttades till Basargatan tillsammans med alla andra matförsäljare, dock inom ett inhägnat område.
- Besökssiffrorna sjönk till 750 000 besök från 1,7 miljoner jämfört med föregående år.

I enlighet med tidigare år upphandlas av Göteborg & Co en undersökning av kalaset, vilken används inom ramen för ordinarie utvärderingsprocess. Utvärderingen blir även del av en rapport som delas i digitalt och tryckt format. I bolagets uppdragsbeskrivning av innevarande års undersökning efterfrågades sammanlagt 1550 intervjuer från deltagare i kalaset. Specifikationerna uppgick till 600 turister, 200 publik till den arabiska artisten samt 150 barn. Det upphandlade företaget som genomförde undersökningen lyckades enbart genomföra ca 300 intervjuer, med hänvisning till väderlek samt för omfattande frågeformulär. Detta resulterade i ett för litet statistiskt underlag för att kunna säkerställa resultaten, vilket gör det omöjligt att jämföra statistik kring bl.a. nöjdhet, varumärke och generell måluppfyllelse med föregående år.

Göteborgs Kulturkalas 2020

Med erfarenheter från genomförandet av Gothenburg Culture Festival 2019 behandlades under Göteborg & Co:s styrelsemöte 2019-09-23 ett ärende rörande kalasets namn och genomförandevecka för kommande år. Under mötet beslutade styrelsen att fastställa vecka 33 för genomförande av kalaset 2020 samt principer för framtida beslut om genomförandevecka. Festivalens namn fastställdes tills vidare som Göteborgs Kulturkalas och att Gothenburg Culture Festival fortsatt endast används i internationella sammanhang. Utöver detta uppdrogs åt VD att återkomma med förslag till direktiv för ett uppdrag att utforma kalaset från år 2021. En första avstämning av uppdraget förväntas presenteras för styrelsen under mars månad 2020.

Bilagor

Bilaga 4 Förslag till beslut Framtidens Kalas 2018-09-24

Expedieras

Göteborgs Stadshus AB

Handläggare: Camilla Nyman
Tel: 031-368 40 11
E-post: camilla.nyman@goteborg.com

Framtidens kalas

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborg & Co AB

Styrelsen föreslås besluta

- 1) Att förklara uppdraget fullgjort och följa ärendet i ordinarie struktur.

Sammanfattning

Sedan 1991 har Göteborg & Co under ett par dagar i augusti månad anordnat ett evenemang i staden. Evenemanget har tidigare gått under namnen Göteborgskalaset och Göteborgs Kulturkalas (hädanefter kallat *kalaset*). Syftet med kalaset, såsom det formulerades av styrgruppen för Göteborgs Kulturkalas 2012, är att bidra till ett mänskligare och roligare samhälle. Genom evenemangets kraft uppmärksammas och stärks det rika kulturutbudet som bidrar till att Göteborg och Västra Götaland blir än mer attraktiva att leva och verka i, samt att besöka. Kalaset är en tradition vars festplatser återkommer samma tid år efter år. På så sätt ges även möjlighet att skapa en långsiktigt fungerande infrastruktur utmed stråket vilket på sikt gynnar såväl kalaset som andra evenemang.

Efter beslut i styrelsen för Göteborg & Co om att påbörja en förändringsprocess och därmed en ny riktning för kalaset, står Göteborg & Co nu inför arbetet med att designa om evenemanget i syfte att stärka kopplingen till strategiska riktlinjer och stadens utveckling. Målsättningen är att lansera ett utvecklat koncept 2019 med inriktningen *Ett kalas för göteborgaren - med internationell attraktivitet*. Arbetet går under namnet "Framtidens kalas". Konceptet ska ha en större flexibilitet avseende både innehåll, tid och geografisk plats än de senaste årens genomförda Göteborgs Kulturkalas.

Ärendet

Inledning

Sedan 1991 har Göteborg & Co varje sommar anordnat ett evenemang i staden. Under ett par dagar i augusti förvandlas Göteborg till en plats för kulturupplevelser i en mängd olika former, helt gratis, för alla. Evenemanget har tidigare gått under namnen Göteborgskalaset och Göteborgs Kulturkalas (hädanefter kallat *kalaset*) och är närmast en institution i stadens evenemangsutbud som de flesta göteborgare har någon sorts relation till.

Syftet med kalaset, såsom det formulerades av styrgruppen för Göteborgs Kulturkalas 2012, är att bidra till ett mänskligare och roligare samhälle. Genom evenemangets kraft uppmärksammas och stärks det rika kulturutbudet som bidrar till att Göteborg och Västra Götaland blir än mer attraktiva att leva och verka i, samt att besöka. Kalaset är en tradition vars festplatser återkommer samma tid år efter år. På så sätt ges även möjlighet att skapa en långsiktigt fungerande infrastruktur utmed stråket vilket på sikt gynnar såväl kalaset som andra evenemang.

Evenemanget genomförs av Göteborg & Co med stöd av Göteborgs Stad, Västra Götalandsregionen, Näringslivsgruppen på Göteborg & Co och Kulturförvaltningen. Finansiering av kalaset sker även tillsammans med samarbetspartners.

Vision: Göteborgs Kulturkalas skall vara den internationellt erkända mötesplatsen med unika egenskaper som inbjuder alla till lustfyllda, oväntade upplevelser i stark gemenskap och som har självklar regional och nationell förankring.

Värdeord: Spets med bredd, mötesplats, överraskning, glädje, energi och alla sinnen.

Framtidens kalas

Kalaset har en drygt 25 år gammal historia i Göteborg. Föregångaren till Göteborgs Kulturkalas, Göteborgskalaset, anordnades för första gången i samband med att staden stod värd för VM i friidrott 1995. Innan dess genomfördes liknande evenemang som förövning i staden med start 1991. Drygt 15 år senare genomfördes Göteborgskalaset för sista gången i samband med EM-festen 2006. Under 2007 omarbetades konceptet till Göteborgs Kulturkalas, ett kortare evenemang med tydligare koppling till kulturella upplevelser inom musik, dans, film, opera, konst och teater. Under augusti 2018, ytterligare 10 år senare, genomfördes Göteborgs Kulturkalas för sista gången i sin nuvarande form, denna gång med Europride som spets.

Efter beslut i styrelsen för Göteborg & Co om att påbörja en förändringsprocess och därmed en ny riktning för kalaset, står Göteborg & Co nu inför arbetet med att designa om evenemanget i syfte att stärka kopplingen till strategiska riktlinjer och stadens utveckling. Målsättningen är att lansera ett utvecklat koncept 2019 med inriktningen *Ett kalas för göteborgaren - med internationell attraktivitet*. Arbetet går under namnet "Framtidens kalas". Konceptet ska ha en större flexibilitet avseende både innehåll, tid och geografisk plats än de senaste årens genomförda Göteborgs Kulturkalas.

Följande tidslinje beskriver arbetsgången kring den senaste tidens utvecklingen av Göteborgs Kulturkalas.

- **Hösten 2016 - våren 2017**
Göteborgs Kulturkalas uppdragsersättning minskas med 2 mkr till 11,1 mkr och styrelsen för diskussioner om utvärdering av Göteborgs Kulturkalas och utveckling av framtidens kalas.
- **Augusti 2017**
Presentation av uppdragsbeskrivning för utvärdering av Göteborgs Kulturkalas och utveckling av ramverk för framtidens kalas.
- **September 2017**
Presentation av utvärdering av Göteborgs Kulturkalas 2017 och styrelsens diskuterar tre olika huvudinriktningar för framtidens kalas.
Styrelsen förordar att fortsätta arbetet utifrån alternativet "Testarena för framtidens evenemangsstad" som i korthet innebar flexibilitet i tid och innehåll samt möjlighet att koppla kalaset till andra evenemang. Styrelsen önskade också att det fortsatta arbetet skulle ta intryck av övriga alternativ.
- **Oktober 2017**
Ägardialog Stadshus AB där framtidens kalas diskuteras.
- **November 2017-April 2018**
Löpande statusuppdatering kring uppdraget.
- **Maj 2018**
Presentation delrapportering intressentanalys.
- **Juni 2018**
Förslag ramverk framtidens kalas.

Underlag

Göteborg & Co som bolag har över 25 års erfarenhet av att planera och genomföra kalaset i olika former. Utöver detta som stöd i arbetet mot framtidens kalas, har bolaget utgått från ett antal övergripande strategiska dokument, en rapport från konsultbolaget Preera samt utvärderingar från tidigare genomförda kulturkalas. Den sammanlagda kunskap som detta omfattar anser bolaget visa vägen mot ett nytt, framgångsrikt, framtida kalas.

Bakgrund till kalaset

Sedan 1991 har Göteborg & Co arrangerat evenemanget som fram till 2006 gick under namnet Göteborgskalaset. Därefter omarbetades evenemanget till Göteborgs Kulturkalas. Under 2018 står evenemanget inför nästa stora förändringsprocess.

Syftet med kalaset, såsom det formulerades av styrgruppen för Göteborgs Kulturkalas 2012, är att bidra till ett mänskligare och roligare samhälle. Genom evenemangets kraft uppmärksammas och stärks det rika kulturutbudet som bidrar till att Göteborg och Västra Götaland blir än mer attraktiva att leva och verka i, samt att besöka. Kalaset är en tradition vars festplatser återkommer samma tid år efter år. På så sätt ges även möjlighet att skapa en långsiktigt fungerande infrastruktur utmed stråket vilket på sikt gynnar såväl kalaset som andra evenemang.

Kalaset kan beskrivas genom att svara på frågorna "Varför?", "Vad och för vem?" samt "Hur?".

1. *Varför?* Varför arrangeras evenemanget? Vilka effekter ska uppnås? Dessa frågor besvaras vanligtvis genom framtagande av ett syfte och en målbild med utgångspunkt i organisationens övergripande mål och strategier.

Kalaset syften kan lite förenklat beskrivas på följande sätt; det ska bidra till ett mänskligare och roliga samhälle, uppmärksamma och stärka kulturutbudet och därmed bidra till ökad attraktivitet i stad och region samt skapa långsiktigt hållbar infrastruktur i innerstaden som bidrar till bättre förutsättningar för andra evenemang.

2. *Vad och för vem?* Vad ska arrangemanget skapa för upplevelser? Vilket innehåll ska det innefatta och vilka är målgrupperna för innehållet? Svaret på dessa frågor återfinns vanligtvis i syfte och målbild med hänsyn till berörda intressenters och partners vilja och förmåga att bidra med innehåll.

Kalaset målgrupp är alla. Det vill säga att det ska finnas något för var och en. Vidare ska evenemanget vara en attraktiv och gränslös mötesplats som präglas av delaktighet, kreativitet och kvalitet. En ambition är att leverera spetsakter med potential att ge nationellt och internationellt avtryck.

3. *Hur?* Hur ska evenemanget genomföras? I vilket format ska innehållet framföras och vem har ansvar att genomföra de olika delarna? Inspel från tidigare frågeställningar bidrar vanligtvis till att sätta ramarna för genomförandet.

Evenemanget har historiskt sett genomförts under sex dagar i v.33 (fem dagar 2017 och 2018). Programmet har haft dryga tusen akter varje år och många festplatser i olika storlekar. 80% av innehållet har producerats genom samarbeten och spämt över ett flertal kulturgener. Göteborgs kulturliv och dess samlade insatser möjliggör för kalaset att bli en bred och inkluderande kulturfestival.

Ägardirektiv och affärsplaner

Göteborg & Co:s ägardirektiv har tillsammans med destinationens och bolagets affärsplaner 2018–2020 fungerat som övergripande ramverk inom vilket principerna framtidens kalas har utformats. Ägardirektivet utgör grunden för stadens ägarstyrning av Göteborg & Co och affärsplanen tydliggör bolagets roll vilka aktiviteter som bolaget ska bidra med inom ramen för Destinationens affärsplan.

Bolagets affärsplan för perioden 2018–2020 beskriver Göteborg & Co:s uppdrag att leda arbetet med att utveckla destinationen och dess attraktivitet där alla är välkomna att ta del av det som erbjuds. Göteborg ska vara en fantastisk destination att besöka, men också en minst lika bra plats att leva, jobba, studera och investera i. Bolagets arbete och engagemang vänder sig inte bara till besökare, det är även viktigt att involvera göteborgarna. I beskrivningen av Göteborg & Co:s väg framåt kommer bolaget fokusera på att leda destinationens utveckling genom samverkan och kunskap, få människor att mötas genom upplevelser, möten och evenemang samt dela berättelser och nyheter om Göteborg med världen.

Affärsplanen beskriver att bolaget även fortsättningsvis ska genomföra, och ha ett ledande ansvar för, de evenemang som är av stor strategisk betydelse för staden. Ett av dessa är framtidens kalas. Samtidigt betonas vikten av att ta till vara på de effekter som framgångsrika evenemang har påvisat, till exempel Göteborgs Kulturkalas, och använda dem för att ta nästa steg i utvecklingen av andra evenemang.

Kalaset har även en nära koppling till målbilden kring att leda arbetet med hållbara evenemang. Bolaget har använt kalaset som en testarena i arbetet med att integrera hållbarhetsperspektiven i evenemangsverksamheten. Erfarenheterna från detta kommer bolaget att arbeta vidare med i syfte att bli en ledande plattform för samverkan när det gäller hållbara evenemang.

I Göteborg & Co:s ägardirektiv beskrivs bl.a. bolagets roll i att, på en övergripande nivå, leda och samordna arbetet inom klustret och samtidigt driva egna tilldelade uppdrag inom turism, möten, evenemang och kultur samt främja tillgängligheten till kultur som en viktig del i besöksnäringens utveckling. Göteborg & Co ska planera och initiera utveckling av nya, eller vidareutveckling av befintliga, besöksanledningar inom turism, möten, evenemang och kultur.

Rapporter från tidigare kalas

Under sina dryga 25 år som huvudman för kalaset har Göteborg & Co samlat på sig omfattande kunskap och erfarenhet. Utvärdering av beslutsunderlag och förslag på vägen framåt för framtidens kalas är resultatet av bolagets samlade kompetens inom området.

Kalaset har sedan start arrangerats i olika former, och varje genomfört kalas har genererat en rapport som bl.a. beskriver mål och utfall, vilket inkluderar information och statistik kring hållbarhet, mångfald, antal besökare, nöjdhet och en mängd andra variabler.

Från de senare årens utvärderingar kan man bl.a. utläsa att goda betyg ges till Göteborg som evenemangsstad och även att helhetsintrycket av kalaset är bra. Besökarnas mest uppskattade delar av kalaset är maten, musiken, folkmängden och att det är gratis. Nedanstående tabell är

ett exempel på statistik som genereras i samband med utvärderingarna av kalasen. Underlaget är baserat på intervjuer (1000–1200 tillfrågade) genomförda under olika tider och platser under kalaset.

	Genomsnittligt betyg (1–7)											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Helhetsintryck av Göteborg som evenemangsstad	6,3	6,1	6,3	6,4	6,3	6,5	6,4	6,2	6,1	6,1	6,1	6,5
Helhetsintryck av kalaset	5,1	5,1	5,4	5,6	5,7	5,8	5,9	5,9	6,1	6,0	5,8	6,3

Preera

Efter en upphandling anlidade Göteborg & Co managementkonsulten Preera i syfte att göra en genomlysning av kalaset i nuvarande form samt att ge förslag på lämpliga vägval inför framtiden. I uppdragsbeskrivningen ingick att samla in idéer, förslag och tankar från intressegrupper som identifierats tillsammans med Göteborg & Co. Dessa var besökare under kalaset (120 personer), regionens kalasbesökare (70 personer), samarbetspartners och sponsorer (20 personer), kultursamarbetspartners (65 personer), verksamhetsgruppen på Göteborg & Co (20 personer) och besöksnäringen (5 personer). Metoden för insamling av data valdes med utgångspunkt i gruppens tillgänglighet och roll i förhållande till kalaset.

Ett antal rekommendationer från rapporten sammanfattas på följande sätt:

- Bygg upplevelsen med fokus på mat, möten, musik och människor.
- Ge större utrymme för medskapande (i linje med övergripande målbild), men minska kontrollen över innehållet
- Upprätthåll en kvalitetsnivå som stärker attraktivitet
- Barn- och familjeaktiviteter ska alltid finnas med
- Överväg möjligheter till enstaka inträden, ge större utrymmen för samarbeten
- ”Spetsa spetsen”, addera årligen ett spektakulärt innehåll utöver det vanliga
- Stärk attraktionskraften utanför destinationens gränser och därmed intresset från besöksnäring och näringsliv att bidra.

Rapporten beskriver vilka delar som bolaget bör fokusera på att stödja i riktningen mot framtidens kalas.

- Kommunfullmäktiges budget

- Destinationens och bolagets affärsplan 2018–2020
- Göteborg & Co ska fokusera på att:
 - Leda destinationens utveckling genom samverkan och kunskap
 - Få människor att mötas genom upplevelser, möten och evenemang
 - Dela berättelser och nyheter om Göteborg med världen
- Utvecklingen av framtidens evenemangsstad
 - Små och medelstora destinationer behöver konkurrera smartare på den globala marknaden
 - Konkurrenskraften genom en strategisk evenemangsportfölj
 - Diversifiering och innovation (evenemang som testarena)
 - Kunskap och kompetens
 - "Legacy" som bidrar till ett levande Göteborg med hållbar ekonomisk tillväxt
 - Hållbarhet allt viktigare för investeringsviljan hos aktörer, såväl offentliga som kommersiella
 - Unicitet i det lokala
 - Stärka samverkan i stadens evenemangsarbete
 - Erbjudna inkluderande upplevelser som kontrasterar vardagen

Göteborg & Co:s analys och rekommendationer

Den sammanlagda bilden av redogjorda förutsättningar och värden visar att det finns starka argument för att fortsätta anordna ett årligt återkommande kalas för göteborgaren med internationell attraktivitet som även bidrar till utvecklingen av framtidens evenemangsstad. Under ett par festfyllda dagar kan alla göteborgare ta del av vad staden har att erbjuda i form av mat, möten, musik och människor och även låta omvärlden komma på besök. Ett evenemang i storlek med, och med kvalitet av, kalaset förvandlar staden till göteborgarens vardagsrum och bidrar till en känsla av stolthet vilket gör invånarna till ambassadörer för sin stad. Med mer rörelse i staden kommer fler att känna samhörighet, trygghet och att hela staden är till för dem. Ett välbesökt kalas får även positiva ekonomiska effekter för besöksnäringen vilket i sin tur kan innebära fler arbetstillfällen. Framtidens kalas kan vara ett adderat värde som bidrar till en totalupplevelse i samband med andra evenemang, men innehållet behöver stärkas och spetsas så att det bättre bidrar till destinationen och stärker den internationella attraktiviteten. Denna riktning återfinns i bolagets affärsplan som betonar vikten av att ta till vara på de effekter som framgångsrika evenemang har påvisat, till exempel kalaset, och använda dem för att ta nästa steg i utvecklingen av andra evenemang.

Värden att förädla

Baserat på underlagen som bolaget haft tillgång till, har det visat sig att det finns ett antal värden som anses angelägna att vidareutveckla under framtida evenemang men även delar som behöver omvärderas och göras annorlunda inför kommande år.

Värden att förädla

- Den mycket höga nöjdhetsgraden bland besökarna

- Göteborgarens (från stadens alla delar) kännedom, kärlek och uppskattning samt vilja att vara delaktiga
- Barnens Kulturkalas betydelse
- Besökaren säger sig ha blivit mer intresserad av att ta del av kultur över hela året
- Kalasets effekter när det gäller att stärka Göteborg som hållbar evenemangsstad
- Organisationens erfarenhet och kompetens
- Maten, musiken och att det är gratis
- Föregångare när det gäller hållbarhetsarbete inom alla dimensioner. Stort nationellt erkännande

Behov av förändring

- Förtydliga evenemangets syfte och koppling till Göteborg & Co:s uppdrag
- Renodla evenemangets innehåll
- Stärk den internationella attraktiviteten genom modiga val och spetsiga satsningar
- Större öppenhet kring att enstaka akter kan vara entrébelagda
- Större möjligheter för kommersialisering och synlighet för externa partners
- Utrymme för spets och utveckling kräver en flexibel evenemangsorganisation
- Skapa tydliga förutsättningar för finansiering

Mat, möten, musik och människor

En central del av kalasets utbud är de fyra byggstenarna mat, möten, musik och människor. Dessa har länge varit en underförstådd del av kalasets innehåll och kan anses självklar i sammanhanget, men de undersökningar som gjorts tillsammans med intressegrupper för kalaset visar att detta är värden som i mycket hög grad uppskattas. Fortsättningsvis ska musiken, mötena, maten och människorna vara ett uttalat innehåll i kalasets framtida grundutbud.

Koncepten beskrivs nedan i enlighet med insamlade data från dialoger och intervjuer.

- Mat – Ett brett utbud av mat ger människor möjlighet att ta del av andra kulturer. Maten som besökarna kan köpa har ett tydligt fokus på lokala aktörer från olika länder, vilket vidgar perspektiven och bidrar till insikt och kunskap om andra människors bakgrund.
- Möten – Ett kalas mitt i staden med lika villkor för alla att delta skapar utrymme för möten mellan människor från hela Göteborg. Detta bidrar till ett stärkt socialt hållbarhetsperspektiv i staden.
- Musik – Nästan alla människor har en relation till musik. Kostnadsfria konserter sprider glädje och skapar möjligheter för människor att delta och mötas på lika villkor.
- Människor - Alla göteborgare ska känna att de är en del av staden och att de möten och evenemang som arrangeras här även är till för dem. Kalaset får invånare som annars aldrig åker till centrum att ta sig dit. Rörligheten mellan stadsdelar är viktig för att minska segregationen och bidrar till hur invånarna identifierar sig och ser sig som en del av sin stad.

Hållbarhet

I bolagets affärsplan omnämns kalaset i samband med målbilden kring att leda arbetet med hållbara evenemang. Kalaset har varit en förebild i att utveckla arbetet med att integrera hållbarhetsperspektiven vilket bolaget kommer att arbeta vidare med i syfte att bli en ledande plattform för samverkan när det gäller hållbara evenemang.

Kalaset är sedan flera år miljödiplomerat, vilket kräver ett systematiskt hållbarhetsarbete och att evenemanget uppfyller ett antal miljökrav inom bl.a. livsmedel, transport, inköp, avfall och organisation. Under senare år har kalaset trappat upp det sociala hållbarhetsarbetet med fokus på mångfald, jämställdhet och tillgänglighet. Organisationen bakom kalaset arbetar aktivt med dessa frågor och delar med sig av sin kunskap och erfarenhet till andra. Under evenemanget prioriteras fysisk tillgänglighet i största möjliga mån som exempelvis läktare för rullstolar, syn- och teckenspråkstolkning och information på flera språk. Evenemanget arbetar strukturerat med värdegrundsarbetet och har utvecklat egna metoder, med fokus på mångfald, jämställdhet och tillgänglighet, som syftar till att långsiktigt bidra till den sociala hållbarhetsdimensionen. Kalasets omsättning var 2017 ca 21,7 mkr. Göteborgs stad är den största finansören med en uppdragersättning till Göteborg & Co på 11,1 mkr. Knappt 8 mkr kommer från sponsorer, både genom kontantersättningar och värdet av tjänsterna i samarbetsavtalen. Kalasets budget ska vara balanserad, underskott ska inte förekomma och eventuellt överskott kan inte sparas till kommande verksamhetsår. Kalaset är inte någon vinstdrivande verksamhet, men pengarna används mycket effektivt. Värdet av insatserna från alla kultursamarbetspartners, genom sitt programinnehåll, är inte inräknat utan finansieras av parterna själva, utanför kalasets budget.

Göteborg & Co:s hållbarhetsarbete sträcker sig långt tillbaka i tiden och präglar även kalaset i stor utsträckning. Prioriteringen av ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet kommer även i fortsättningen vara ett självklart perspektiv för kalasets inriktning.

Modell för framtidens kalas

Nedan redovisas modellen för vad som föreslås bli ramverket för framtidens kalas.

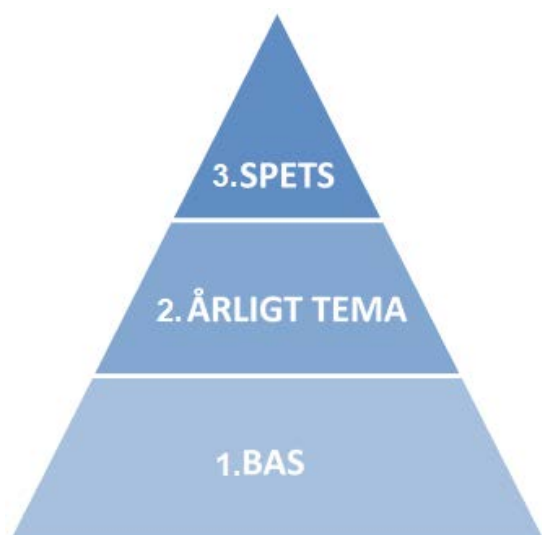
Modellen är konstruerad på ett sätt där basen skapar utrymme för Göteborg & Co att dra nytta från många års erfarenhet och förädla de värden som man vet finns en fortsatt efterfrågan på. På detta sätt kan flera av de redan framgångsrika koncept som tidigare har varit en självklar del av kalaset utvärderas, utvecklas och fortsättningsvis att vara del av basen i framtidens kalas.

Det årliga temat skapar utrymme för en flexibilitet och innovation mellan åren samt ger varje kalas en tydlig profilering och ett koncept med möjlighet att skapa attraktion för en mängd olika människor, både i Sverige och i utlandet. Exempelvis skulle det årliga temat för 2019, i samband med European Choir Games (ECG), kunna vara *Röst & musik*. Inom temat ryms möjlighet att låta rösten symbolisera ett flertal olika delar, beroende på vilken väg bolaget väljer att gå. Temat röst skulle således kunna inbegripa inriktningar såsom sång, talad poesi, spoken word, varje enskild individs demokratiska röst etc.

I ett vidare perspektiv skulle ytterligare exempel på årliga teman framöver kunna vara följande:

- 2020 - *Arkitektur & bild* med koppling till *Hållbart växande* (fokusår 2021).
- 2021 - Arrangera kalaset i nära anslutning till Göteborgs 400-årsjubileum.
- 2022 - *Dans och rörelse* kopplat till folkhälsa och i samband med Master-VM i friidrott.

Spetsen möjliggör i sin tur för en uppseendeväckande attraktion som adderar det "lilla extra" till det årliga temat. Det finns ett antal värden som utmärker spetsen och skapar det genomslag som eftersträvas; dels så behöver den leverera ett högt konstnärligt värde samtidigt som den lockar en stor publik som inte enbart består av återkommande besökare utan där många av dem deltar i evenemanget för första gången. Dels så behöver spetsen bestå av internationellt stora artister eller akter. Det är genom denna metod vi skapar ett kalas för göteborgaren - med internationell attraktivitet.

1. Stärk basen genom tydligare koppling till Göteborg & Co:s uppdrag och målbild

- Betydelsen för destinationens och evenemangsstadens utveckling
- Hållbarhetsarbete inom alla dimensioner
- Upparbetade nätverk och samverkansplattformar
- Inkludering och integration
- Särskilt prioritera barnen
- Kompetens och erfarenhet sedan decennier

2. Bygg in flexibilitet och aktualitet i årligt tema

- Gällande innehåll, medverkande/medskapande, plats, tid etc.
- Skapar ökat utrymme för nytänk och innovation

3. Sätt särskilt ljus på "spetsen"

- Ett adderat värde som sticker ut - lockar besökare, skapar stolthet och "wow"
- Möjliggör intressenters medverkan och förutsättning för extern finansiering

Hänsynstaganden

Genomlysningen av kalasets tidigare struktur och förutsättningar samt med ovanstående modell i åtanke ger upphov till ett antal hänsynstaganden för framtida arrangemang. Bolaget kommer fortsättningsvis analysera och arbeta vidare med dessa frågor samt beakta ytterligare utmaningar i arbetet framöver.

Framtidens kalas kräver ett tvådelat uppdrag. Ett grunduppdrag som hanterar förutsättningarna för kalasets grundläggande värden samt syfte och målbild och ett årligt uppdrag som fokuserar på överbyggnaden i syfte att göra varje kalas unikt och attraktivt.

Förutsättningar för att ovanstående modell ska kunna få genomslag och fungera på det sätt som det är tänkt, är att tidsplanen för hur man tidigare har arbetat med kalaset omvärderas. För att ha möjlighet att planera inför ett framtidens kalas baserat på modellen ovan, beräknas det krävas en tidsplan på 18 månader vilket även omfattar budgetprocess och finansieringsmodell (se bild nedan). Detta kan även komma att påverka den interna organisationens uppbyggnad.

Den stora variationen från år till år kräver dessutom större flexibilitet i verksamhetsgruppen och även en längre planeringshorisont. I linje med detta kommer programutbudet att avgränsas och istället anpassas till en större variation. Detta innebär att evenemangsveckan inte är fast utan att exakt datum beslutas inför varje år.

Det pågår en arbetsprocess kring namnet på det evenemang som i dagsläget kallas för framtidens kalas. Namnet behöver på ett väl avvägt sätt präglas av innehållet i evenemanget och fungera på såväl svenska som engelska.

Målgruppen är fortsatt definierad till att omfatta alla människor, dvs. ingen ska vara exkluderad. Särskilt fokus ska dessutom riktas mot barnen.

Tidigare samverkansformerna kommer sannolikt att utmanas i och med förändrade förutsättningarna samtidigt som processen och medvetenheten om förändringen bland de olika intressenterna och målgrupperna kommer att behöva utvecklas stegvis över ett antal år. Med detta menas att en förändring av detta slag måste tillåtas att ta tid.

Förslaget innebär att finansieringsförutsättningarna kräver ställningstagande, sett till relationen mellan uppdragsättning och extern finansiering. Även frågan kring vissa avgiftsbelagda evenemang behöver hanteras framöver.

